

V Ljubljani, 25. januarja 1915.

POPOTNIK

PEDAGOŠKI IN ZNANSTVEN LIST.

Letnik XXXVI.

Štev. 1.

Urejuje M. J. Nerat v Mariboru.

V s e b i n a :

1. Pro domo	1
2. Ptaček: Aforizmi, ki niso zapisani v obči pedagogiki	2
3. Frančev: Evangelij dela	4
4. Miro Štjanec, Maribor: Dušni boji	10
5. Pav. Flere: Naša „Šolska občina“	17
6. Dr. Ivan Lah: Pater Hipolit in njegov „Orbis pictus“	22
7. Sirius Mir: Iveri iz raznih svetov vzgoje	30
8. Iz šolskega dela:	
Vsem, ki so dobre volje	34
Lepopisje na višji stopnji	34
Improvizacija v šoli	36
Vojno posojilo v šoli	37
Izgotovljeni nakupljeni ali od otrok napravljeni fizikalni aparati?	37
9. Slovtvo: Ocene 38. — Književne novosti 42. — Časopisni pregled 42.	
10. Razgled: Kultura 43. — Šolstvo 45. — To in ono 46.	

Last in založba

Zaveze avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Agitirajte, pridobivajte novih naročnikov za naše liste, ki so:

Učiteljski Tovariš, Popotnik, Zvonček.

Iznova pozivamo vsa okrajna učiteljska društva, naj store svojo dolžnost v polnem obsegu! Vsi na delo!

POPOTNIK izhaja 15. dne vsakega meseca v zvezkih in stane na leto 6 K, pol leta 3 K, četrto leta
:: 1 K 50 v. Posamezni zvezki stanejo 50 v. ::

☛ Za časa vojne izhaja Popotnik vsak drugi mesec v dvojnem obsegu. ☚

Naročnino in reklamacije sprejema Zavezin* blagajnik Fr. Luznar v Kranju. — Rokopise je pošiljati ravnatelju M. J. Neratu v Maribor, Kaiserfeldgasse šte. 21/II.

:: Za uredništvo odgovoren: Anton Sterlekar. ::

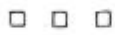
Ejavec

Popotnik

Pedagoški in znanstven list.

Letnik XXXVI.

1915.

Uredil

M. J. Nerat

šolski ravnatelj v Mariboru.

Last in založba

„Zaveze avstrijskega jugoslovanskega učiteljeljstva“.

Natisnila „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

VII 9) 36586 dv

030024402

Vsebina

XXXVI. letnika 1915.

I. Pedagoški, didaktiški in drugi poučni spisi.

	Stran
Aforizmi, ki niso zapisani v obči pedagogiki (<i>Ptáček</i>)	2
Donesek k zgodovini delovne šole (<i>Fr. Kranjc</i>)	49
Dušni boji (<i>Miro Šijanec</i>)	10, 65
Evangelij dela (<i>Frančev</i>)	4
Iz moderne metodike (<i>Pav. Flerè</i>)	57, 107, 166
Luka Lavtar	173
Meumann (<i>dr. K. Ozvald</i>)	201
Naša „šolska občina“ (<i>Pav. Flerè</i>)	17
Nekaj listov iz praktične filozofije, kakor jo je pisal T. Carlyle (<i>Frančev</i>)	216
Pater Hipolit in njegov „Orbis pictus“ (<i>dr. Ivan Lah</i>)	22, 74, 123, 188, 227
Pedagoška obravnava svetovne vojne v šoli in doma (<i>dr. Fr. W. Foerster-Flerè</i>)	154
Pro domo	1
Sedanja vojna in ljudska šola (<i>Anton Kosi</i>)	97
Sedemdesetletnica c. kr. dež. šolskega nadzornika v pokoju, velečastitega gospoda dvornega svetnika Frančiška Levca	153
Šola v boju proti alkoholu (<i>S. V.</i>)	118
Utrinki iz raznih svetov vzgoje (<i>Sirius Mir</i>)	30, 73, 129

II. Iz šolskega dela.

Analiza šolskih spisovnic (<i>Pav. Flere</i>)	203
Improvizacija v šoli	36
Izgotovljeni nakupljeni ali od otrok napravljeni fizikalni aparati (—è)	37
Lepopisje na višji stopnji (—è)	34
Matematično zemljepisje v ljudski šoli (<i>Val. Pulko</i>)	81
Metodiške izjeme iz računstva (<i>S. Exel</i>)	134
O formalnem uspehu pri samodejalnosti	80
Sličice iz šole in zunaj šole (—i—)	132
Še enkrat vsem, ki so dobre volje	79
Učiteljev dnevnik (<i>F. K.</i>)	192
Vojna kronika v šoli (—è)	131
Vojno posojilo v šoli (<i>L.</i>)	37
Vsem, ki so dobre volje	34

III. Slovstvo.

A. Ocene.

Brinar Josip: Slovenska slovnica za obče ljudske šole (<i>dr. Fr. Ilešič</i>)	85
Času primerna spisa A. Kosija (<i>Pav. Flere</i>)	141
Flere Pavel: Babica pripoveduje II. (<i>Iv. Š—a</i>)	88
Gangl Engelbert: Moje obzorje (<i>A. R.</i>)	39
Kosi Anton: Vojaške narodne pesmi (<i>X.</i>)	196
Krulec Ivan: Navodilo k moji prvi čitanki (<i>L. Černej</i>)	234
Novi knjigi S. S. M. (<i>dr. Simon Dolar</i>)	194, 232
Rapè Andrej: Mladini IV., V. (<i>L. Černej</i>)	138
Schreiner Henrik: Čitan'ca za obče ljudske šole (<i>—a—</i>)	38
Unterrichtspraxis für Volksschulen (<i>Pav. Flere</i>)	197, 237

B. Književne novosti.

A. Kosi: Vojaške narodne pesmi za šolo in dom I.	143
A. Kosi: Za domovino Avstrijo	143
Avstrijsko-ogrška Rdeča knjiga	143
„Domača knjižnica“	88
Gospa Bovaryjeva	142
Josip Brinar: Slovenska slovnica za obče ljudske šole I., II.	42
Občno vzgojeslovje z dušeslovnim uvodom	143
Oton Zupančič: Sto ugank	238
Pavel Flere: Babica pripoveduje II.	42
Pavel Flere: Avstrijska slava.	238
Pedagoški letopis XIV.	143
Rapè: Besedni zaklad z nemško-slovenskim slovarčkom	238
Veda	91, 198
Zvonček	91, 143, 198

C. Časopisni vpogled.

Die Arbeitsschule 1914. — Konec (<i>Pav. Flere</i>)	42
Napredak I. 1914 (<i>Pav. Flere</i>)	89
Narodni učitelj I. (<i>—a—</i>)	90
Roland I. 1914 št. 10—12	42
Schaffende Arbeit und Kunst in der Schule (<i>Pav. Flere</i>)	91, 143

IV. Kultura.

Analfabetizem v Avstriji	45
Analfabetizem v evropskih državah	92

	Stran
Iz primerjalne psihologije	146
Iz štatistike alkoholizma	45
Kulturni delavci	44
Malo gledališče v Ljubljani	91
Misli učitelja-risarja v umetniški razstavi o Božiču 1914	43
Napredovanje evropskih jezikov v 400 letih	146

V. Šolstvo.

Avstrijsko naučno ministrstvo proti obisku srednjih šol	239
Češkim učiteljem se plača izboljša	46
Goriško slovensko moško učiteljišče	241
Frenkventacija na celovških srednjih šolah	241
Iz šolstva za časa vojne v Prusiji	199
Jezikovna ravnopravnost v ogrskih šolah	148
Letno poročilo o stanju ljudskošolskega šolstva na Kranjskem koncem l. 1914	240
Ljudsko šolstvo v Hrvatski in Slavoniji v šolskem letu 1912-13	92
Moderna šola na Danskem in Švedskem	199
Napredek italijanskega šolstva	93
Naredba naučnega ministrstva glede šol	94
Nov predpis o izpitih za učiteljsko mesto na višjih ljudskih šolah v Hrvatski in Slavoniji	146
Obisk avstrijskih srednjih šol v vojnem letu	147
Ogrski učitelji v vojni	46
O uspehih šolskih delavnic	46
O uvedbi delovnega pouka v učiteljišča	46
500letnica ustanovitve dunajske univerze	147
Plače učiteljstva v Hrvatski in Slavoniji	93
Poljske šole na Dunaju	45
Predčasni sklep pouka na avstrijskih srednjih šolah	198
Predčasno zaključenje javnih srednjih, meščanskih in ljudskih šol po Slovenskem	198
Pregled šolstva na Ogrskem	146
Preosnova kuhinskih in gospodinskih šol	240
Ruski naučni minister — umrl	46
Splošna otvoritev šol po Avstrijskem v šolskem letu 1915-16	239
Šola za Poljake na Slovenskem	92
Šole za vajence v kraljevini Hrvatski in Slavoniji v šolskem letu 1913-14	241
Šolstvo med vojno na Francoskem	94
Število slušateljev na avstrijskih tehničnih visokih šolah v vojnem letu	146
Ukrajinske šole na Dunaju	46
Vseučilišče v Krakovu zaprto	147

VI. To in ono.

Bavarski učitelji v vojni	96
Cirilica prepovedana	243
Češka „Matica Školska“	48, 151
Deset zapovedi učiteljskega stanu	148
Dijaki obdelujejo polje	151
Dijaške izletne družbe (scout-družbe) na Hrvaškem	150
Dolgi lasje in frizure prepovedane	96
Draginske doklade učiteljstva na Štajerskem	95
Dr. Fr. W. Foerster	200
Dr. Fr. W. Foersterjevo predavanje o vojni	148
Društvo „Selbsthilfe der Lehrerschaft Steiermarks“	48, 96
Izpiski o vzgoji volje	242
Iz žalosti v smrt	152
J. J. Rousseau o književnem znanju	47
Kaj naj čitamo med vojno?	48
„Knjiga enorokega“	152
Kronika o svetovni vojni	150
K vzgoji volje	47
70 letnica dvornega svetnika Fr. Levca	200
80 letnica hrvatskega časopisja	96
Mariborski učiteljiščniki	95
Muhe prenašajo bolezni	152
Narodni odbor za otroško delo v Ameriki	150
Naša armada in narodnosti, ki jo tvorijo	48
Nemški učitelji v vojni	48
Nov češki literarni in kulturni tednik	243
Nove slovenske čitanke za srednje šole	243
Odlikovanje našega sotrudnika	242
Odpust učiteljev iz vojaške službe	243
Osebna vest	94
O stanovski in narodni strpnosti	148
Pedagoški urad	94
Pokončujte muhe!	152
Poglavitno vzgojno vprašanje	47
Popolnost pri zgodovinskem pouku	95
Popustljivost ali strogost	150
Poziv k delu v vzgoji in pouku	200
Pravi vzgojitelj	47
Predobri učitelji	95

	Stran
Prepovedani jeziki na Ruskem	96
Preprostost pravopisa	96
Slovenske in italijanske ljudske šole za begunce	243
Spisovanje šolske vojne kronike je obvezno	241
Splošna šolska obveznost v Rusiji	148
Staro resnico v ponovitev	200
Šolski stavbeni načrt v Galiciji	241
† Šolski svetnik Luka Lavtar	94
Štajersko učiteljstvo v vojni	151
Učiteljsko združenje	95
Univerza v Mesini	48
Usoda učiteljev v vojni	242
Usposobljenostne preizkušne	243
V album reformi šole	95
V čem je bodočnost	149
V dosego kulture	200
Vodstvo šolske kronike v vojnem času	239
Vojna in šolska reforma	151
V prevdarek tistim, ki zahtevajo od učitelja, da uči v šoli samo čisto resnico	95
Vseučiliška predavanja v ujetniškem taboru	151
Vzgoja osebnosti	200
Vzgoja v Švici	242
Za samovzgojo volje	149
Zaupanje v lastno moč in njegova vzgoja	149
Izjava založništva, uredništva in upravništva „Popotnika“	244

